

Magazín Národní Galerie Praha

Designblok
poprvé v Národní
galerii Praha!

Dědictví Johanna
Blocha se vrací rodině

Eva Koťáková: Moje tělo
není ostrov

Výstava Zenga

NG F

Designblok poprvé v Národní galerii Praha!

1/2 2023

Národní galerie Praha bude vůbec poprvé hostit největší přehlídku designu a módy ve střední Evropě. 25. ročník Designbloku proběhne od 4–8/10 2023 ve Veletržním paláci a v Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze. Tématem, které je již tradičně koncepčním pojítkem celého festivalu, se pro 25. ročník Designbloku stává CESTA. Česká společnost a s ní i autorský design ušly za uplynulé čtvrtstoletí kus cesty.

Od otázek co je design a k čemu vlastně slouží, jsme v situaci, kdy je kvalitní design nejen výraznou konkurenční výhodou, ale také žádaným prostředkem při řešení každodenních situací i podstatně komplikovanějších společenských a environmentálních otázek.

Výstavní prostory Veletržního paláce se zaměří především na prezentaci novinek českého i mezinárodního designu v tradičních formátech Superstudia a Openstudia, tedy na jedné straně mezinárodních značek a výrobců, na druhé designérů a designérských studií. Ve Veletržním paláci nebude chybět také další ročník mezinárodní výstavy a módních přehlídek Diploma Selection, tematicky laděná Designerie – srdce celého festivalu – či stage nabízející denně edukativní přednášky, oborové diskuze a další doprovodný program.

Paul Gauguin, Henri Rousseau, Pablo Picasso, Vincent van Gogh

Výstavní projekt má povahu střednědobé sbírkové expozice ve 3. patře Veletržního paláce. Na základě sbírek Národní galerie Praha, doplněné o zápůjčky od jiných institucí či ze soukromých sbírek, představuje bohatou a kosmopolitní tvorbu a umělecký provoz dvacetiletého období nezávislého Československa, mezi lety 1918–1938. Neomezuje se na výtvarná umělecká díla, ale má i mezioborové přesahy formou prezentace dalších kulturních a výtvarných oblastí první republiky (knižní tvorba, design, užitý grafický design,...).

Expozice představuje umění první republiky očima tehdejšího uměnilovného diváka prostřednictvím stěžejních galerií, uměleckých spolků i dalších kulturních institucí a seznamuje návštěvníky s významnými kulturními centry. V prvé řadě jím je hlavní město, jakožto umělecké centrum s rušnou výstavní aktivitou představující nejen tvorbu domácích tvůrců, ale i těch zahraničních. Dále Brno, Zlín, Bratislava, Košice a Užhorod. Součástí expozice jsou částečné rekonstrukce zásadních výstav, které se v těchto centrech v době první republiky konaly – výstavy Tvrdošijných, Výstava soudobé kultury v Brně, Poesie 1932 nebo První výstava Surrealistů v ČSR. Expozice se neomezuje výhradně na volnou výtvarnou tvorbu, ale má i mezioborové přesahy – počínaje knižní typografií po užitý design.

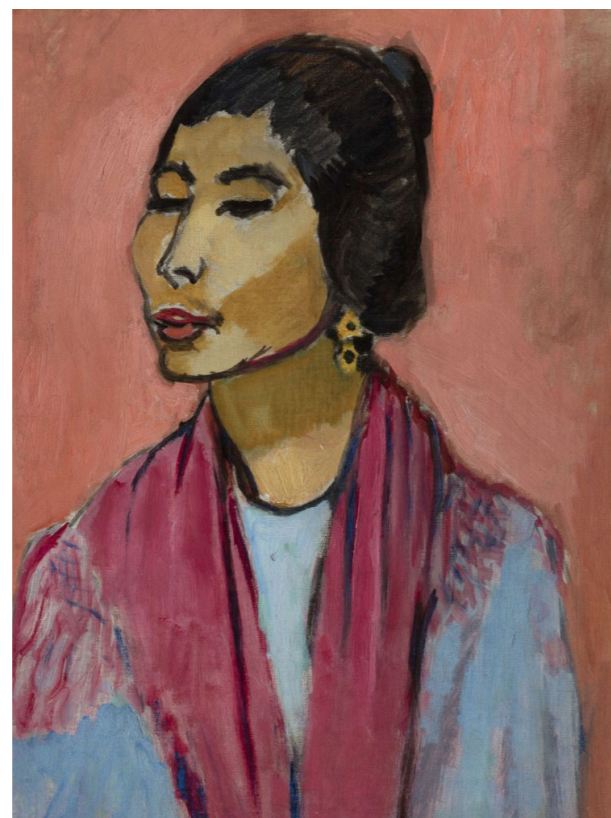
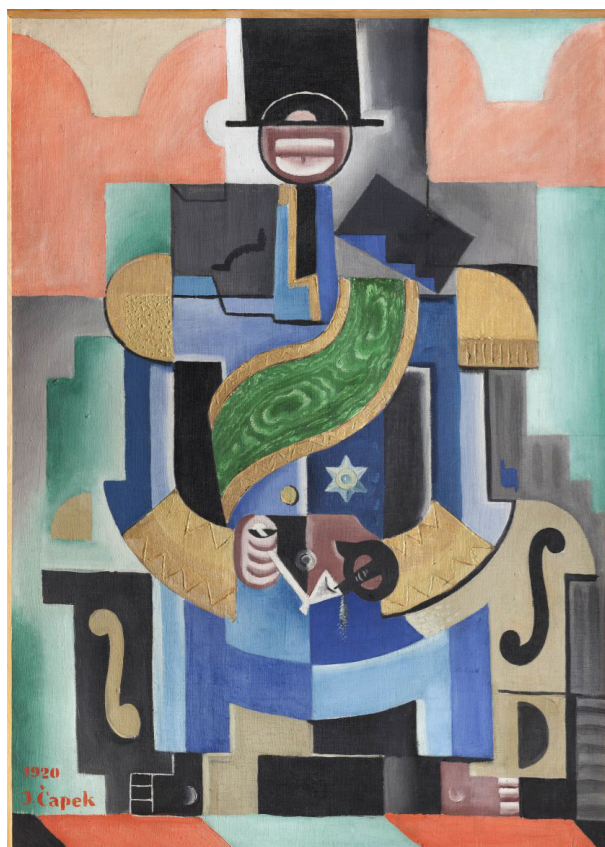
V daném časovém a prostorovém rámci projekt představuje významné události na poli výtvarné kultury v době tzv. první republiky, s důrazem na kosmopolitní a mnohonárodnostní charakter jejího území. Tento přístup si klade za cíl nejen představit s historickou věrností bohatství a rozmanitost kultury mladého státu, ale sloužit i jako poučení pro dnešní dobu, kdy neznalost minulosti má mnohdy za následek xenofobní postoje. Expozici provází také bohatý edukativní i odborný doprovodný program.

1918 – 1938: První republika

13/12 2022 – 18/6 2023

Sbírková expozice 1918–1938: První republika vznikla ke 100. výročí vzniku Československé republiky a představuje bohatou výtvarnou tvorbu a umělecký provoz mladého státu v letech 1918–1938. Součástí expozice jsou vedle obrazů a plastik předních českých, slovenských, českoněmeckých a karpatoruských umělců

(Václav Špála, Josef Čapek, Jindřich Štyrský, Toyen, August Brömse, Maxim Kopf, Wenzel Hablik ad.) také díla z proslulé francouzské sbírky (Paul Gauguin, Henri Rousseau, Pablo Picasso, Vincent van Gogh, ad.), kterou československý stát nakoupil krátce po svém založení ve 20. a 30. letech 20. století.

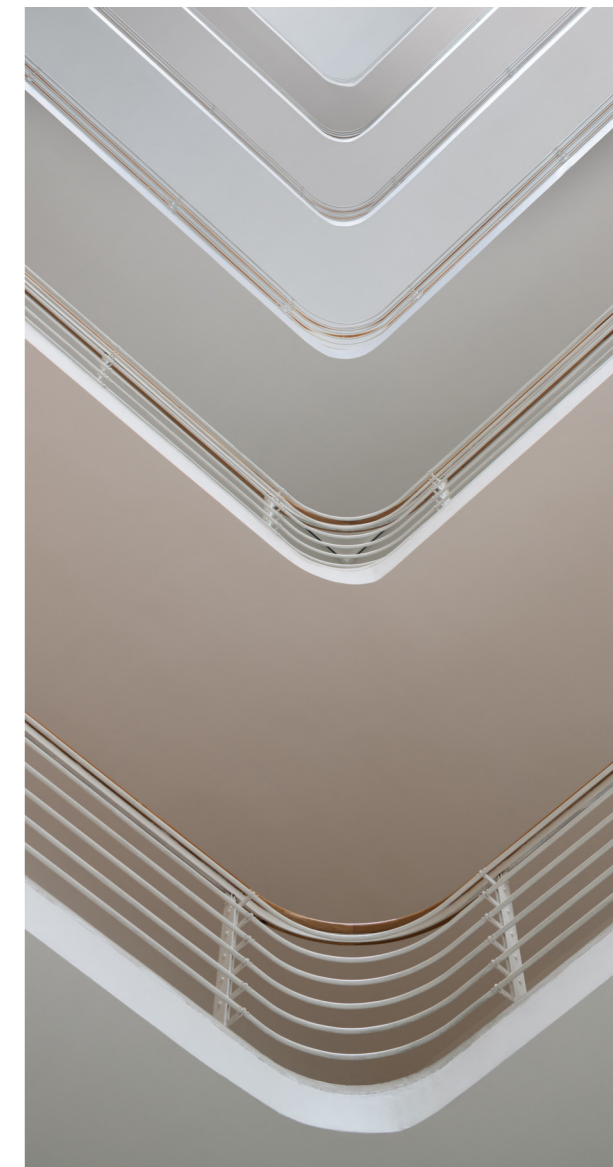
Václav Špála, Josef Čapek, Jindřich Štyrský, Toyen, August Brämse, Maxim Kopf, Wenzel Hablik

„Festival Designblok nevznikl před 25 lety bez zjevného základu. Všechny jeho podoby mají hluboké kořeny v evropských hnutích výtvarného umění. Těší nás, že můžeme jedinečnému prostoru Veletržního paláce na chvíli vrátit jeho původní využití pro veletrhy. A současně

umožnit designerům, aby i v budoucnu pokračovali v nikdy nekončícím dialogu mezi výtvarným a užitým uměním, tentokrát inspirovaném uměním českým,“ poznamenává ke spolupráci Alicja Knast, generální ředitelka Národní galerie Praha.

V Uměleckoprůmyslovém museu naváže na úspěch loňských ročníků kurátorsky laděná výstava Rodinné stříbro pořádaná ve spolupráci s časopisem Forbes. Prezence rodinných firem odvypráví inspirativní příběhy podnikatelské houževnatosti, zlatých českých ručiček, záchrany tradičních továren a řemeslných dílen a růstu nově etablovaných značek, které vznikly v uplynulých desetiletích na zelené louce. Openstudio v Uměleckoprůmyslovém museu letos navíc uvede premiéru speciální výstavy High Craft, pořádanou ve spolupráci s časopisem Vogue CS.

Kurátorský výběr představí přední české designéry a designéřská studia, která ve své tvorbě umně kombinují tradiční řemesla, inovativní přístupy i nejvyšší estetické standardy. V Uměleckoprůmyslovém museu v Praze naleznete také výstavu Art House – expozici na hranici mezi uměním a designem. V kurátorském výběru se zde představí čeští i zahraniční autoři, někteří sólově, jiní ve spolupráci s galeriemi.

Dědictví Johanna Blocha se vrací rodině

15/2 2023

Národní galerie Praha navrácí potomkům meziválečného průmyslníka Johanna Blocha obrazy z 18. a 19. století. Dvě díla neznámého severoitalského malíře, rané dílo Antonína Mánesa Krajina s košatým stromem a v neposlední řadě Podobiznu mladého muže v kožešinové čepici, pro kterou byly nepochybně inspirací Rembrandtovy práce.

Johann Bloch byl tak jako mnozí další přinucen část své sbírky deponovat ve veřejných institucích při plánované emigraci před nacisty za druhé světové války. Čtyři obrazy potomkům brněnského podnikatele vydala Národní galerie Praha, deset liturgických oděvů vrátilo Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, a to po 84 letech. Předcházely tomu dva roky příprav a spolupráce organizací z ČR a USA.

Slavnostní předání, které je jedním z dokladů snahy České republiky napravovat křivdy holocaustu a naplňovat závazky Washingtonské konference a Terezínské deklarace, proběhlo na Ministerstvu kultury. Za rodinu Blochových převzaly umělecké předměty pravnučky Johanna Blocha Anne Claire von Hueneová a Cheryl Bernsteinová.

obměnách představí více než desetina darovaných děl, jejichž výjimečnost potvrzuje mimo jiné to, že Felix Hess byl v letošním roce ministrem kultury Martinem Baxou oceněn za nevšední donátorský počin resortní medailí Artis Bohemiae Amicis.

Zenga – doslova „zenové obrazy“ – zahrnují malbu i kaligrafii, mají bezpochyby svou zvláštní působivost, a to díky práci se štětcem a tuší. Zenová estetika totiž představuje krásu v jednoduchosti, asymetrii a černobílé barevnosti tušového tahu štětcem, která souzní s principem krásna v omšelosti a každodennosti (wabi). Tyto principy podtrhuje také střídmost architektonického řešení v symbióze se zvukovými prvky, včetně flétny šakuhači či žabího kvákání, nebo koutek s japonskými rohožemi tatami, na kterých si návštěvníci mohou zmeditovat.

Výstavu doprovází katalog Zenga – japonské zenové obrazy ze sbírky Kaeru-an v českém jazyce s anglickým resumé a monografie Seeing Zen – Zenga from the Kaeru-An Collection v anglickém jazyce.

Kurátorský tým: Markéta Hánová a Jana Ryndová
Odborná spolupráce: Felix Hess, John Stevens a Filip Suchomel

Národní galerie v Praze děkuje donátoru Felixi Hessovi za velkorysý dar jeho sbírky Kaeru-an a Filipu Suchomelovi za laskavé zprostředkování tohoto daru.

Výstava ZENGA

13/12 2022 – 18/6 2023

japonské zenové obrazy ze sbírky Kaeru-an je nově prodloužena o další rotaci děl!

Národní galerie Praha prostřednictvím výstavy ZENGA – japonské zenové obrazy ze sbírky Kaeru-an vůbec poprvé představuje část výjimečné kolekce zenové malby a kaligrafie, kterou galerii v roce 2019 věnoval nizozemský sběratel Felix Hess. Jedná se již o třetí kurátorský výběr. Sbíрка Felixe Hesse se v průběhu téměř dvaceti let rozrostla na bezmála 570 děl, převážně svitků, ale byla obohacena také o drobné keramické předměty či párový paraván. Několik děl Felix Hess daroval amsterdamskému Rijksmuseum, 526 děl získala Národní galerie Praha. Takto ucelená ukázka zenbuddhistického přístupu k tušové malbě a kaligrafii je v mimojaponském (minimálně evropském) kontextu zcela ojedinělá. V Salmovském paláci se ve dvou

Podcast Zvuk umění uvádí čtvrtou epizodu: Děti, oči, mozky

15/2 2023

Co se odehrává, když skupina dětí, žáků, studentů a pedagogů navštíví galerii namísto školy? Mění umění jejich schopnost porozumět okolnímu světu? Co ovlivňuje naše vidění, představy a způsoby přemýšlení? Zaposlouchejme se do tvořivé atmosféry vzdělávacích programů pro školní skupiny

a inspirativních rozhovorů mezi pedagožkami, lektorkami i edukátorkami z Oddělení rozvoje publika NGP. Uslyšíme fragmenty z tvůrčích a vzdělávacích aktivit, kde se děti, oči i mozky setkávají s originály uměleckých děl.

1956 – 1989: Architektura všem

15/2 2023

Expozice se zaměřuje na architekturu a životní styl mezi lety 1956–1989. Životní styl je fenoménem, ve kterém se protínají každodenní zkušenosti a prožitky s architekturou a designem jako tvůrčími disciplínami. Na pozadí modernity, charakterizované přechodem

k postindustriální společnosti, růstem terciárního sektoru, služeb, významným pokrokem v oblasti (tele)komunikace a audiovizuálních médií, se specifická česká situace jeví jako zvláštní případová studie s odlišnými aspekty politického vývoje studené války. Cílem výstavy je překonat binární pohled Východ–Západ, uměle udržovaný od pádu železné opony před 30 lety, a učinit ji srozumitelnou v evropském kontextu.

Výstava prezentuje významná díla ze Sbírký architektury Národní galerie Praha autorů a autorek, jako jsou **Václav Aulický, Věra a Vladimír Machoninovi, František Cubr, Karel Prager, Alena Šrámková**, tvůrčích kolektivů jako **Sial Liberec** a další, doplněná o fotografie, filmy z Národního filmového archivu a dobové publikace.

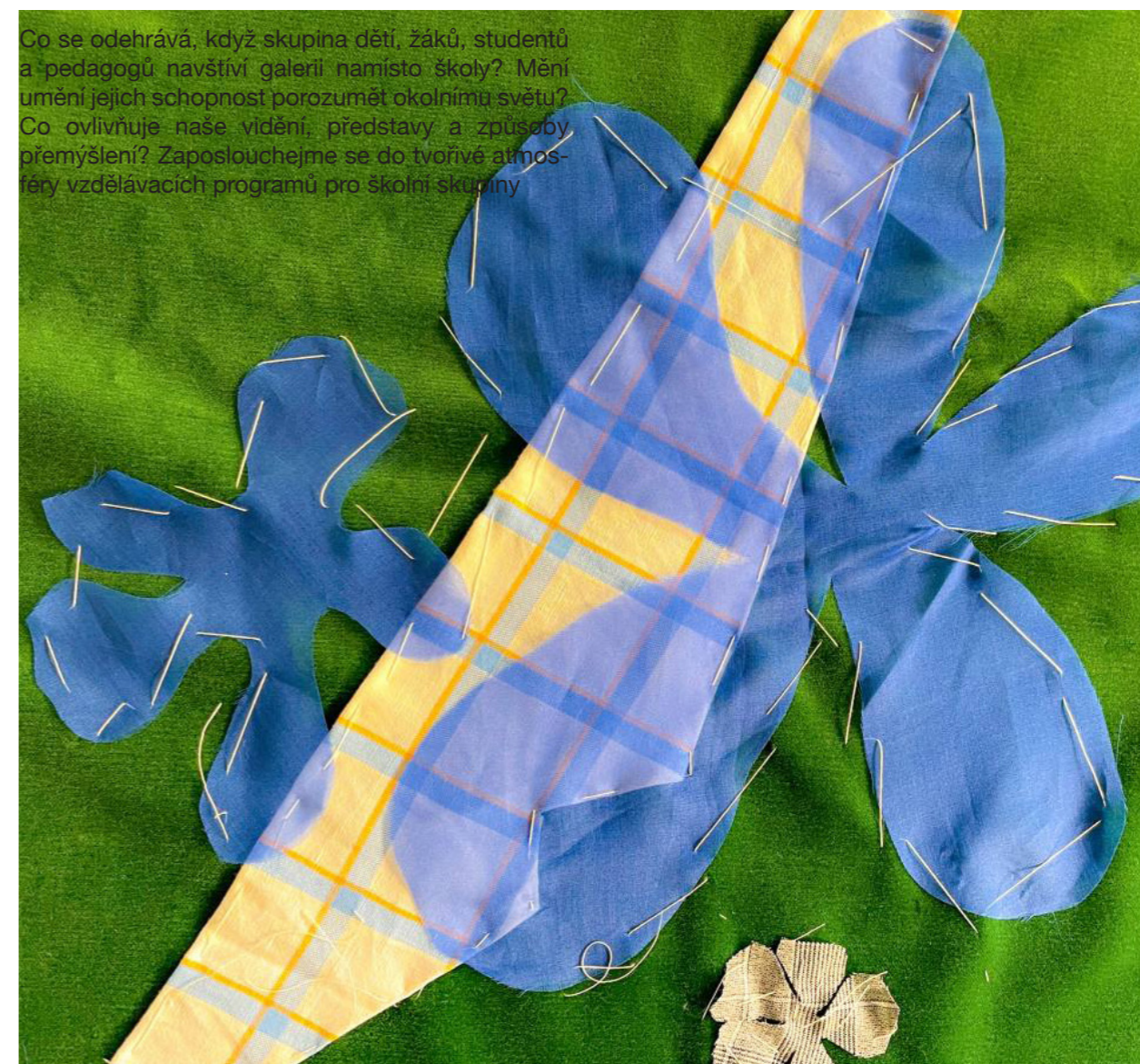

Workshop pro všechny generace: V květu s Overall Office!

15/2 2023

Workshop plný materiálových experimentů spojených s proměnou formálních oděvů, na nové, barevné a svěží módní kousky, inspirované rozmanitou říší květin. Společně s designérkami Karolínou Juříkovou a Kristýnou Novákovou, jejichž kostýmy z tvůrčí dílny české módní značky Overall Office můžete spatřit ve výstavě Květinová unie, si zkusíme ušít květinové límce, osvěžit děravé

oblečení květinovými záplatami či vytvořit květinové polštáře. Účastníci workshopu si mohou přinést i staré kusy oblečení, které chtějí osvěžit (pouze košile, mikiny nebo lehké džínové bundy). Na místě budou k dispozici materiály na šití i vyšívání. Zváni jsou všichni bez ohledu na věk a výtvarnou zkušenost. Cena zahrnuje materiál i vstup do výstavy Květinová unie.

Co se odehrává, když skupina dětí, žáků, studentů a pedagogů navštíví galerii namísto školy? Mění umění jejich schopnost porozumět okolnímu světu? Co ovlivňuje naše vidění, představy a způsoby přemýšlení? Zaposlouchejme se do tvořivé atmosféry vzdělávacích programů pro školní skupiny

Cena: 90Kč / 1 osoba starší 6 let. Dospělý doprovod nezbytný / Doba trvání: 240 min. / Místo setkání: u pokladen Veletržního paláce / Kapacita: 16 osob / Rezervace nutná na GoOut

Květinová unie

15/2 2023

Devět mladých českých umělců a designerů vyzdobilo při příležitosti loňského předsednictví České republiky dvě budovy Rady Evropské unie v Bruselu. Skupina se rozhodla svou prací vyjádřit hodnoty, které pro ni Evropská unie zosobňuje a které by měla zastávat i v budoucnu. Umělci se snažili zdůraznit myšlenku evropanství spíše než prezentaci České republiky jakožto jednoho státu.

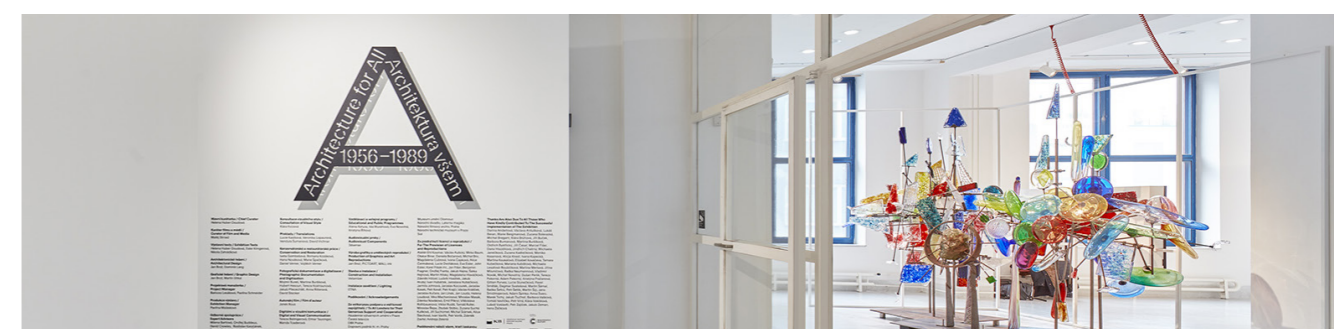

Umělci na počátku vytvořili kolektiv, který podobně jako Rada EU společně rozhodoval o všech otázkách kampaně. Ta se rozhodla být otevřeně proevropská a pozitivní, a to i jako komentář ke skepticizmu, tolik vlastnímu české kultuře.

Všechna díla projektu Květinová unie byla vytvořena na míru a v rámci specifik administrativních a reprezentativních budov Rady Evropské unie v Bruselu. Spíše než o výstavu se jedná o vstup výtvarného umění do politického a symbolického prostoru. I proto umělci a designéři koncipovali projekt jako kampaň, založenou na typicky českém přístupu polidšťování, posunu velkých ideálů do domácího a intimního, lidského rozměru.

Hlavní kurátorka: Helena Huber-Doudová

Veletřní palác – 2. patro

Eva Koťátková: Moje tělo není ostrov

7/12 2022 – 4/6 2023

Eva Koťátková ve své tvorbě spojuje objekty, koláže, kostýmy a texty do rozsáhlých, hravých, poetických a často performativních instalací, jimiž poukazuje na to, jak hluboce jsou naše osobní životy ovlivněny naším sociálním prostředím, jeho kódy a normami. Tento vliv je demonstrován složitými mašinériemi, které omezují tělo, ale také nabízejí možnosti jeho proměny. Práce Koťátkové vychází z divadelních prostředků, kritiky psychiatrického étosu a některých forem experimentálního vzdělávání, které rozvíjí v těsném spojení s vyprávěním – vyprávěním skrze fragmenty roztroušené po výstavě coby početné stopy, které skládají obraz tohoto světa. Výstava Moje tělo není ostrov má podobu obrovského těla, částečně rybiho, částečně lidského. Každá část zprostřed-

kovává nesčetné množství příběhů, jejichž podmanivá litanie se rozléhá celým výstavním prostorem. Díky své nevyzpytatelné, znepokojivé povaze a způsobu, jakým se odhaluje jako pohlcující krajina, je přístupná každému návštěvníkovi*ci, který*á je ochoten*na naslouchat jejím mnoha příběhům. V průběhu výstavy budou každou sobotu odpoledne instalaci obývat a aktivovat performeři*ry, kteří*ré se s veřejností podělí o různé příběhy, jež výstava obsahuje: o dítěti šikanovaném ve škole, o krevetě vařené zaživa nebo o keři vytrženém ze svého původního prostředí, aby byl znovu vysazen na předměstí. Duch celé instalace jako by spočíval ve volání po životě, v němž má větší místo empatie a v němž těla čelí menšímu normativnímu tlaku, které vyslovuje jeden*na z je

jích protagonistů*ek: „Sním o těle vybaveném mnoha kůžemi.“ V břiše fragmentovaného těla leží různé krabice a přepravní bedny, z nichž jako by se chystaly uniknout zvířecí a lidské bytosti. Těla na útěku, pomíjivá a přechodná; těla, která odmítají být pojmenována; těla, kterým nelze přiřadit žádnou nálepku; těla, která odmítají mlčet; těla, která svobodně vyjadřují, co cítí a o čem sní.

Opakující se motiv přepravní bedny je symbolem jak pohybu a přesunu – ať již dobrovolného, či vynuceného – z jednoho místa či stavu do druhého, tak normativity a kodifikace, která je typickým znakem naší naléhavé touhy zařadit vše do úhledných krabic i našeho strachu z mnohoznačnosti, místo toho, abychom zkusili*y myslet jinak. Instalace vytváří platformu empaticky otevřenou těm, jejichž hlasy – lidské, rostlinné, zvířecí – jsou umlčeny, jejichž stav je zpochybňován, jejichž život byl vykořeněn a kteří*ré jsou vystaveni*y nucenému nálepkování a stigmatizaci.

Performance:

Každou sobotu* od 14.00 do 17.00 hodin je instalace aktivována performery*rkami, kteří*ré se s veřejností podělí o různé příběhy, jež výstava obsahuje: o dítěti šikanovaném ve škole, o krevetě vařené zaživa nebo o keři vytrženém ze svého původního prostředí, aby byl znovu vysazen na předměstí. *Ve dnech 4/2–5/2 2023 budou v rámci oslav 227. výročí založení NGP probíhat performance v sobotu i v neděli.

